

Zapisywanie dokumentu tekstowego w różnych formatach

Materiał zawiera informacje na temat zapisu dokumentu w formacie rtf, odt i html - omawiane są różnice pomiędzy tymi formatami i ich zastosowanie.

Materiał zawiera ilustracje oraz ćwiczenia dotyczące formatów zapisu plików tekstowych

Zapisywanie dokumentu tekstowego w różnych formatach

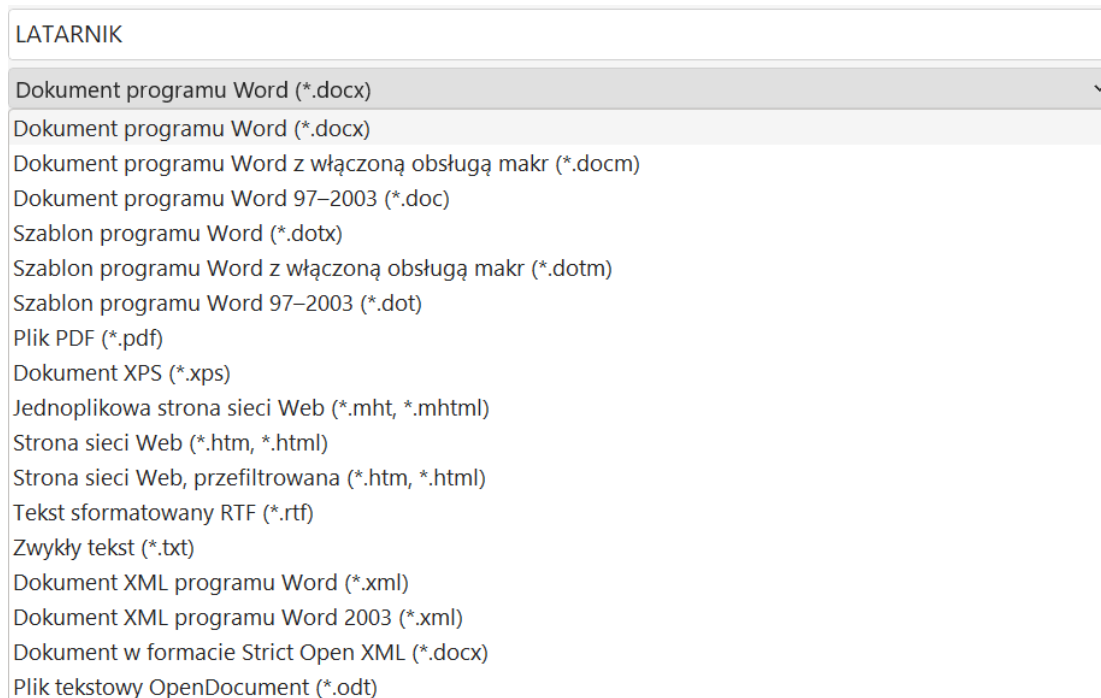

[Tworzone dokumenty](#) możesz zapisać w domyślnym formacie edytora lub wybrać inny, dostępny typ zapisu plików. Więcej informacji dotyczących samego zapisu znajdziesz w materiale [Zapisywanie dokumentów tekstowych w różnych formatach](#). Umiejętny dobór właściwego formatu jest istotny podczas wymiany plików między użytkownikami korzystającymi z różnych środowisk pracy. Zapisując dokument, warto określić jego przeznaczenie i dalsze użytkowanie w wersji elektronicznej przez osoby, być może korzystające z innych programów biurowych. Dlatego warto poznać możliwości zapisu dokumentów w różnych formatach. Materiał, z którego korzystasz też uwzględnia różne środowiska pracy.

Prezentowane edytory tekstu umożliwiają zapis dokumentu do pliku w wielu różnych formatach m.in. **docx** (starsza wersja **doc**), **odt**, **rtf**, **txt**, **pdf**, a nawet **html**. Sprawdź, jaki typ zapisu plików umożliwi edytor tekstu, z którego korzystasz.

Zapoznaj się z formatami, w jakich możesz zapisać dokument tekstowy przygotowany w:

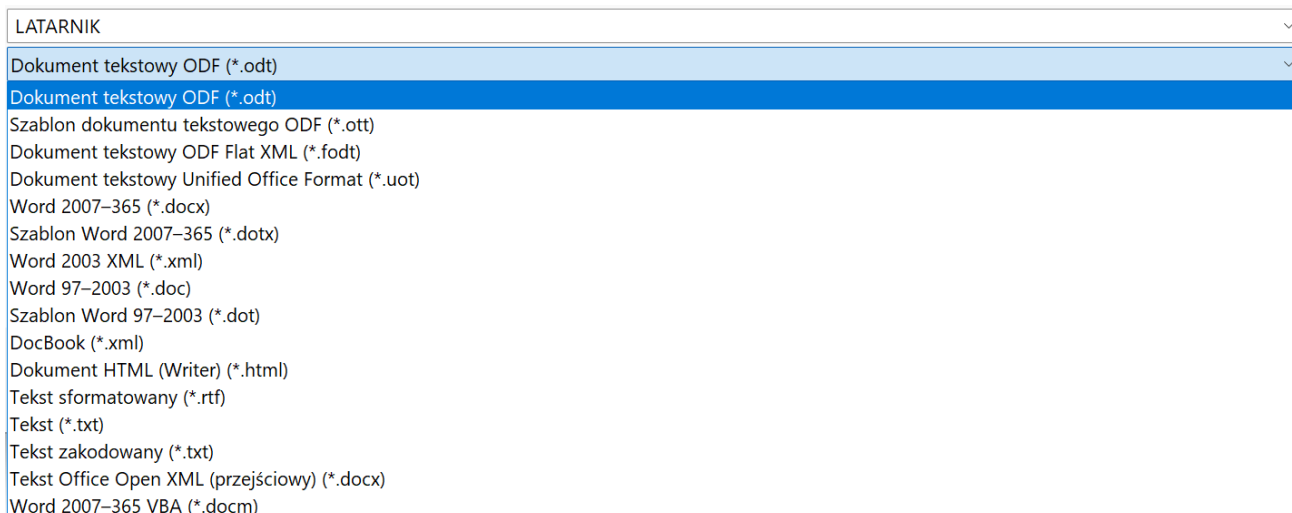
- edytorze Microsoft Word (wersja Microsoft Word 2019 lub nowsza)

Zrzut okna z formatami zapisu dokumentu tekstowego w programie Microsoft Word.

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

- edytorze LibreOffice Writer (wersja LibreOffice 7.0 lub nowsza)

Zrzut okna z formatami zapisu dokumentu tekstowego w programie LibreOffice Writer.
Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Zapoznaj się z przykładowymi ikonami tego samego pliku tekstowego zapisanego w różnych formatach.

Zrzut przykładowych ikon tego samego pliku tekstowego „Latarnik” zapisanego w różnych formatach.
Źródło: Izabela Dubaniewicz, licencja: CC BY 3.0.

Ważne!

Jeśli chcesz poznać rozszerzenia plików będących w zasobach twojego komputera, w Opcjach folderów, odszukaj i usuń zaznaczenie przy poleceniu Ukryj rozszerzenia znanych typów plików lub wejdź w zakładkę Widok znajdującą się u góry otwartego folderu i zaznacz Rozszerzenia nazw plików

Ćwiczenie 1

Przeczytaj uważnie tekst. W wolne miejsca wstaw odpowiedni format pliku. Sprawdź poprawność wykonania zadania.

to format stosowany do przenoszenia i drukowania plików, zachowujący oryginalny wygląd dokumentu. Edycja dokumentów tego typu wymaga stosowania specjalnego programu. Format stosowany jest do wymiany dokumentów pomiędzy różnymi edytorami tekstu również w różnych systemach operacyjnych. Pliki z tym rozszerzeniem mają mniejszy rozmiar pod warunkiem, że nie zawierają grafiki i innych elementów multimedialnych. jest domyślnym formatem zapisu plików w edytorze Writer. Jest to otwarty standard wymiany dokumentów biurowych pomiędzy różnymi środowiskami pracy. jest domyślnym formatem zapisu dokumentów w programie Microsoft Word (począwszy od wersji 2007). W starszych wersjach programu Word (do wersji 2003) domyślnym formatem zapisu dokumentów tekstowych jest format . jest podstawowym formatem zapisu plików tekstowych. Zapis w tym formacie powoduje utratę m. in. formatowania dokumentu i obrazów umieszczonych w tekście. Format umożliwia zapisanie dokumentu, jako strony sieci Web z przeznaczeniem do wyświetlania w przeglądarkach.

DOC

ODT

TXT

HTML

DOCX

PDF

RTF

Źródło: Lidia Aparta, licencja: CC BY 3.0.

Zapis dokumentu w formacie rtf i odt

Format RTF (ang. *Rich Text Format*) wykorzystywany jest do wymiany plików np. przesyłania ich drogą elektroniczną. Zastosowanie tego typu plików umożliwia odbiorcom różnych wersji programu odczytanie i modyfikację dokumentów. Pliki z tym rozszerzeniem mają mniejszy rozmiar od plików zapisanych w domyślnym formacie pod warunkiem, że nie zawierają grafiki i innych elementów multimedialnych. Należy pamiętać, że grafika umieszczona w dokumencie znacznie zwiększa wielkość pliku. Format **rtf** jest jednym z podstawowych formatów dokumentów tekstowych wykorzystywanych w administracji publicznej. Pliki z rozszerzeniem **rtf**, jako dokumenty do pobrania, znajdziesz na wielu stronach www.

Dokumenty utworzone w formacie **rtf** można zapisywać przy użyciu popularnych edytorów tekstu np. Microsoft Word czy LibreOffice Writer.

Format ODT (Open Document Text) jest otwartym standardem zapisu plików obejmujących pakiet biurowy. Format ten, obok formatu **txt** i **rtf**, jest podstawowym formatem dokumentów tekstowych wykorzystywanym w administracji publicznej.

Odt jest domyślnym formatem edytora Writer. Do tworzenia i odczytu dokumentów w tym formacie możesz również zastosować komercyjny program Microsoft Word.

Otwieranie i zapisywanie plików z rozszerzeniem **odt** w różnych środowiskach biurowych może spowodować utratę formatowania tekstu np.: stylu czcionek, ustawień marginesów, wyrównania tekstu oraz utworzonych tabeli i list. Dlatego, tworząc dokumenty tekstowe z wykorzystaniem wielu środowisk biurowych (np. pracując w grupie), starajcie się najpierw napisać tekst, a dopiero potem dokonać formatowania dokumentu. W ten sposób unikniecie utraty formatowania w przypadku zmiany edytora tekstowego.

Zapis dokumentu w formacie html

Korzystając z edytora tekstu, w prosty sposób można wykonać stronę sieci Web. Wystarczy utworzony dokument zapisać w formacie **html**. Taki zapis umożliwia odczytanie tekstu w dowolnej przeglądarce internetowej. Niestety, utworzona w ten sposób strona najczęściej różni się od oryginału układem tekstu i grafiki.

Z chwilą zapisania dokumentu tekstowego w formacie **html**, pojawi się na dysku dodatkowy folder, w którym umieszczone są pliki graficzne występujące w tekście oraz inne pliki pomocnicze.

Latarnik_pliki

Latarnik.htm

Zrzut dwóch ikon - pliku htm oraz folderu z plikami.

Źródło: Izabela Dubaniewicz, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Wybierz z zasobów komputera dowolny plik tekstowy, otwórz go w edytorze tekstu, a następnie zapisz go jako stronę sieci Web w formacie **html**. Jeżeli masz problemy lub wątpliwości, skorzystaj z podpowiedzi. Porównaj oba dokumenty.

Ważne!

Zapis pliku w domyślnym formacie edytora ułatwi ci pracę nad ewentualną modyfikacją dokumentu.

Zapamiętaj!

Pamiętaj, że nie wszyscy mają najnowsze wersje programów. Sytuacja ta często utrudnia pracę z plikami zapisanymi w domyślnych formatach danego edytora. Dlatego dokumenty tekstowe przeznaczone do dalszej wymiany zapisuj w formacie możliwym do wyświetlenia w różnych środowiskach biurowych. W zależności od potrzeby stosuj formaty **rtf** lub **odt**.

Odczyt dokumentów **pdf** odbywa się za pomocą powszechnie stosowanych bezpłatnych programów, tzw. czytników dokumentów **pdf** lub przeglądarek **pdf**. Jeśli chcesz zabezpieczyć dokument przed modyfikacją lub wydrukować go na innym stanowisku komputerowym, zastosuj ten typ plików.

Dokument w formacie **html** odczytasz w dowolnej przeglądarce internetowej.

Wykorzystaj poniższy dzienniczek na zapisanie swoich notatek.